

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Gazet'a esse regulat de 2 ori, si Fóiea una data pe septemana, ad. Mercurea si Sambet'a. — Pretiulu loru este pe 1 anu 10 f., pe dijumetate anu 5 fr. austr. in laintrul monarchiei. Pentru tieri straine, 15 f. pe unu anu séu 45 doidiceri, or 3 galbini si 3 doidiceri mon. sunatoria. Se prenumera la tóte postele c. r., cum si la toti cunoscutii nostri DD. corespondenti. Pentru serie „petit“ se ceru 8 cr. val. aust. Taps'a se cere inainte.

Nr. 37.

Brasovu, 6. Maiu 1861.

Anulu XXIV.

Din comitatulu Zarandului.

(Urmare din Gazeta Nr. 82.)

3. Aprilie 1861.

In descrierea congregatiunei generali amu uitatu sé insemanu că, congregatiunea a fostu incredintiatu pe comitetulu aleșu, ca se ratifice in sesiunea s'a de astazi protocolul din 28. Martiu a. c.

Membrii comitetului erau adunati; sesiunea, fiindu tempula frumosu, s'a tienut suptu cieri liberi in curtea caselor comitatensi.

La sesiune a luat parte si D. Rribitzei, care precum amu vedutu, in 28. Martiu a fostu esitu din congregatiunea generala insocitu de vre-o cativa alti magiari. In „Korunk“ Nr. 80 se dice ca, pe magiarii cari a parasit congregatiunea, iaru fi insocitu si unii romani din clasa nobile; aceasta assertiune a lui Korunk si respetive a corespondentului seu o dechiaramu de un'a din cele mai nerusinate minciuni. Totu acelu articlu din Korunk e plinu si de alte mai multe minciuni, precum se poate vedé din comparatiunea acelui articlu cu articulul nostru precedent. In specie, tóte cate se dicu in Korunk despre D. comite supremu, sunt minciunile cele mai cornurate si calumniele cele mai reutacióse.

Deschidienduse adunarea comitetului comitatense, Doua Rribitzei a pusu pe mas'a adunarei protestul care lu insinuase unii magiari in congregatiunea generale. Acestu protestu e plinu de inveptive, si e scrisu cu expresiunile cele mai injurióse contra romanilor, numindu'i acum de „massa cruda“ (nyers tömeg), acupn de „anarchisti.“ In catu pentru expresiunea de „nyers tömeg“, le-a respunsu prea bine D. Moga in congregatiunea generala; eara in catu pentru nomirea de anarchisti, apelam la tronul Maiestatiei Sale, déca scripta observare a diplomei din 20. Optobre duce la anarchia séu la calea cea mai legală pentru adeveratul constitutionalism?

Protestul memoratu cuprinde doue punto mai esentiali: 1) Pentru ce s'a deschisu congregatiunea in limb'a romana; 2) pentru ce s'a enunciatu limb'a romana de limb'a oficiosa in comitat. Argumentele protestului sunt cele mai futili si cele mai arbitrarie; se face provocare la legile din 1848, ma nu aréta expresamente care lege e aceea care n'aru ieră deschiderea congregatiunilor in limb'a romana, si care lege aru opri ca limb'a romana se nu se pote enunciá de limb'a oficiosa in comitat? séu care § si care articlu de lege e acela, care aru si dechiratru aici limb'a magiara de limb'a oficiosa? — Cu unu cuventu, argumentele protestului sunt totu cele ce le-amu vediutu in articulul nostru unde amu descrisu congregatiunea generala, pentru aceea ne provocam si noi la contra-argumentele uóstre ce le-amu adaua in acelu articlu.

Că argumente in protestu se mai aducu si numírile de „nyers tömeg“ ai „anarchisti“; voi aceste le respingemu acolo de unde au venit, si rugam pe fratii magiari că se caute la purtarea si la saptele loru, si apoi se deie nomenclaturi de acesta la acei cari le merita; in specie, intrebam pe magiarii din Zarandu — au nu chiaru ei erau se aduca in anarchia Zarandulu cu apucaturele si intrigele loru cu cari au preocupat si au impededat comisiunea regésca de a se punne acésta in corespondentia cu comitetulu comitatense pentru realizarea anexionii Zarandului catra tiéra ungurésca? . . .

Ci se vedem cele ce se potrecu in Baia-de-crisiu in 3. Aprilie anulu curg.

D. comite supremu deschidiendu adunarea comitetului, spune ca agendele acestuia de astazi sunt: ratificarea protocolului congregatiunei din 28. Martiu an. c.; si apoi dispusetiunile necesari pentru alegera deputatilor la dieta. Observa totuodata ca alte materii nu va lasa la discussiune.

La cetera protocolului congregatiunei numai D. Francu a facutu una observatiune, eaf D. Rribitzei mai multe — si asia s'a corest, s'a aprobatu si ratificatu.

S'a decisu apoi că: comitetulu comitatense se tienă de regula totu la 3 lune ó adunare in Baia-de-crisiu. De altmintrea apoi de cate ori voru cere impregiurările.

Dupa aceste dice D. comite supremu, ca prim'a dispusetiune pentru alegera deputatilor aru si, că comitetulu comitatense se pasiesca la alegera oficialilor de comitat, fiindu asa súna ordinatiunile imperatesci, ca alegera de deputati dietali numai suptu conducerea vice-comitelui se poate face. Ci mai nainte de tóte, dice Dn. comite

supremu, aru si bine că comitetul se determine saleriele oficialilor comitatense.

Asta comitetulu a desigur pentru primulu vice-comite unu salariu de 1500 fr. v. a.; pentru alu doile vice-comite, precum si pentru notariul primari si pentru fiscalu, cate 1200 fr.; pentru doi judi primari (föbirő) cate 1000 fr.; pentru subfiscalu si pentru perceptoru cate 800 fr.; pentru ratiunistu, archivariu, protocolistu si pentru trei judi de cercu (szolgabirő), precum si pentru fisiculu comitatului cate 600 fr.; pentru doi jurati lunga judii primari, si pentru aubperceptoru cate 500 fr.; pentru trei jurati lunga judii de cercu si pentru chirurgulu comitatului cate 400 fr.; pentru capitanulu de vigilia 700 fr. valuta austriaca etc. Ci aceste se voru astea la aprobare mai inalta.

Dupa aceste denuminduse o comisiune de 5 membri pentru culegere voturilor, s'a purcesu la alegerea oficialilor de comitat. Se alesera parte cu majoritate, parte cu unanimitate de voturi, urmatorii: primulu vice-comite Dr. Iosif Hodosiu *); alu doile vice-com. Baló Mihály; notariu primari Amos Francu; vice-notari Georgiu Secula si Dénes János; fiscalu Jerbnim Moga; subfiscalu Dr. I. Nemesiu; fiscalu onorariu Petru Pavelu; doi judi primari Georgiu Lászlo si Christiori János; trei judi de cercu: Ladislau Fedoru, Nicol. Petco si Alessandru Siulutiu; jurati: Georgiu Moldovanu, Nicolau Barbu, Daniele Gáboru, Tobia Mihaloviciu si Veres Albert; perceptoru Antoniu Piciu; subperceptoru Antoniu Rozoru si Nagy Lászlo; ratiunistu Kozma Lajos; archivario Vasiliu Ciobanu; fisicu Dr. Sigismundu Reichenberger; chirurgu Lengyel István; capitanu de vigilia Ioane Moga. —

In urm'a acestora D. comite supremu dice ca, dupa dintre vi-economii aleșu noului nu e de facie, asta astazi nu se mai poate luă nimica la pertratare, ci convoca adunarea comitetului pe 10. Apr., parte pentru că atunci se purcă la dispusetiunile ulteriori pentru alegerea deputatilor, parte pentru ca se astepta comisiunea regésca pentru transpunerea comitatului extra Tiéra ungurésca — si cu aceste a declaratua sesiunea de inchefetă.

In fine mai insemanam, ca totu in sesiunea de astazi nu s'a estitut si convocatoriu la dieta din Ungaria pe 2. Aprilie a. c. — Aci s'a scădatu Dn. Francu si a observat, ca snechtiunea anca nu s'a facutu, asa nici deputati nu se potu tramite la dieta Ungariei; ci D. comite supremu nu l'a lasat se vorbescă despre aceatu obiectu **).

10. Aprilie 1861.

Diua de 10. Aprilie 1861 e de mare insemanato pentru comitatulu Zarandului. Pe acéste di erá convocatul comitetulu comitatense pentru facendele sale ulteriori; pe aceasta di se astepta comisiunea regésca pentru realizarea anexionii comitatului cu Tiéra ungurésca. Acéste di erá se decide despre sórta comitatului. Ma nu seim, pro-vedentia, séu orbulu fatu, séu dór' chiaru unele intrige au impededat, de sórta comitatului anca nu s'a potutu decide in acea di.

In 9. Aprilie dupa amédiadi pe la 4 ore a sositu comisiunea regésca in Baia-de-crisiu. Se vorbiá ca se va tiené atunci îndată o conferinta preliminare; ma nu s'a tienut; ci dupa o scurta consultare cu vre-o cativa magiari, s'a retrasu anca in acea séra la Bradu, unde s'remasu si peste nöpte. Nöpte négra! semnul fratiatatiei magiarilor din comitatulu Zarandului . . . nöpte de intrige si de informari minstre, cu cari au preocupat magiarii pe comisiunea regésca in agendele sale . . .

Romanii, majoritatea comitatului — dupa ce s'a tienut congregatiunea generala, dupa ce s'a alesu comitetulu comitatense, si dupa ce se fecera si alegerile de oficialii comitatului — asteptau comisiunea

*) D. Hodosiu nu a fostu de facie la alegera, si asa nu s'a potutu dechiará de accepta séu ba postulu la care e aleșu. Se aude, ca conviñunile saje politice nu leară iertă se accepte.

**) Eu sciu ca s'a fostu trasu la Maiestate, upu protestu subscrise de tóte comunele, că incorporarea se nu se faca; precum audu, acestu protestu s'a trasu inderestrui prin gubernul transilvanu, dar fara se fia signat de Maiestatea Sa. Comitetulu comitatense ar face bine, déca ar' alege din sinulu seu vrę doi ori trei deputati, si se-i trimetă cu asemenea protestu deadreptulu la imperatulu; ca altmintrea éca imperatulu nici nu acie nimica de protestele vóstre.

regesca cu propusulu celu mai fermu de a dă in man'a acesteia protestul in contra incorporarei; protestu basatu pe cele mai tari argumente atatu ratiunali catu si positive.

Ungurii, rabiati pentru conclusele congregatiunei generale, neindestuliti cu membrii comitetului comitatense, insurati unii dintre ei ca duja ce n'au potutu si denumiti de comite suprem, acum nici de vice-comiti nu se alesera — asteptau comisiunea regesca cu propusu de a o preocupă, de a no informa in partea loru, si de a o seduce sa nu se lasă in corespondentia cu comitetului alesu, suptu protestu ca in modulu cum s'a formatu si s'a constituitu acesta, s'ar si facutu cele mai multe nelegalitati.

Magiarii acum odata au invinsu; ci, in momentulu invingerei, credu ca lea parutu amare fruptele si consecintele ei.

Dar' se nu preocupam opiniunea leitorilor, ci se enaramu saptele cum a urmatu un'a dupa alta.

In sér'a de 9. Aprile retragenduse comisiunea regesca in Bradu, a tienutu acolo peste nöpte o consultare séu conferinta, séu nu sciu cum s'o mai numescu, cu vreo 10—12 magiari, intre cari insemanu pe Ribitzei, aspirantele la postulu de comite séu vice-comite. Resultatulu intielegerei de nöpte a fostu că: séu se traga in partea loru pe vreo cativa inteligenti romani, si apoi dimpreuna cu acestia se devorbésca si se aduca pe toti membrii comitetului la invoirea de a si dà demisiunea; séu déca cu acésta n'ar poté reesi, atunci comisiunea regesca se afle defecte in formarea comitetului, se 'lu dechiaru de nelegale, si se spuna ca că cu atare nu se poate lasă in corespondentia.

Minunatu conclusu! demnu de comploturile ce se tienu in intunericu noptilor! . . .

Toju in acea séra de 9. Aprile, romanii formulaseru protestul in contra anexiunei. Acesta o se vi 'lu tramitau catu se va poté mai curendu.

Nöptea trece. Diu'a de 10. Aprile se revérsa — norósa de catra Bradu, serina de catra Baia-de-crisiu. Pe la 9 ore se audu carutie din partea de catra Bradu; comisiunea regesca vine, intra in Baia-de-crisiu — in urm'a ei trasuriu cu magiarii ce se consultasera nöptea in Bradu.

Membrii comitetului comitatense erau aduuati in curtea caselor comitatului. Toti asteptau se vina comisiunea in mediuloculu loru. Acéstia inse in locu de a veni in adunare, si in locu de a se pune in corespondentia cu comitetulu adunatul dejia — se pune si face o lista de 8—10 romani inteligiți, si i postesc la o consfertentia, cum se dice preliminare, in sal'a dela casele comitatului. Romanii mergu; intrandu in sala, se vedu fațe cu vreo 15 magiari, afara de membrii comisiunei regesci; ci acésta nu i-a cufundatui nimicu de a dă celu mai eclatantu exemplu de solidaritate romana. — Se pare ca, solidaritatea s'a prafacutu acum in sangele romanului, si priceperu acum cu totii ca numai pe asta cale potemu reiesi in caus'a nostra de o parte, si a stoarce chiaru si respectulu inimicilor nostri de alta parte. —

Suntemu in sala. Magiarii incep u spune celoru 8—10 romani, ca ce este scopulu conferintiei, adeca o invuire intre dumulialoru cati erau acolo, ca comitetulu comitatense se se determine a'si dà demisiunea in corpore, si apoi se se aléga altulu, pentru ca, cum diceau ei magiarii, inteligiți loru n'ar si suficientemente representata in comitetulu cum e formatu si constituitu acum. Ci, romanii toti că unulu lea respunsu cu tota seriositatea ca: „ast'a nu se poate Domniloru! pentru noi nu potemu si competenti a traptá in numele si a contul comitetului; nici nu vremu a jucá rol'a de intremedatori intre voi'a expresa a comitatului si intre arbitriu unei fractiuni care se vede a fi condusa mai multu de interesulu propriu, decatul de binele publicu al comitatului.

Congregatiunea generale s'a convocatu si s'a tienutu in modulu si form'a catu s'a potutu mai constitutional; séu celu puçinu, acolo au fostu representate tote clasele si interesele; fostu acolo nobilii, onoratorii, inteligiți ecclesiastici si civili, si representantii comunelor; cu tienerea si cu modulu cum s'a tienutu acea congregatiune, nu s'a calcatu nici lege, nici diploma, nici biletu de mana, nici cate alte instructiuni séu ordinatiuni mai inalte.

Insusi Dvóstra n'ati avutu si n'aveti, precum vedem, nemica in contra congregatiunei generale. Eara comitetulu — membrii acestuia sunt alesii congregatiunei, la care alegere a'li luatu si Dvóstra parte, si ai carui comitetu membri sunteti si Dvóstra. Ori care membru alu comitetului, in catu pentru perso'n'a s'a, are voia libera de a'si dà demisiunea; ma a devorbi comitetulu intregu ca se se invoiésca a'si dà multiamit'a in corpore, ni se pare o rola nu numai suspicioasa dar' si depositoria si pericolosa totuodata. Noi, dela cele ce s'a facutu pana acum atatu in congregatiune cu alegerea comitetului, catu si in comitetu cu alegerea oficialilor, precum nici dela ori care altu conclusu séu decisiune ce s'a facutu in congregatiune séu comitetu — nu ne abatemu, ci din contra totudeauna le vomu sustiené.“

La aceste magiarii stetera inainte cu legile loru si mai alesu cu cele din 48; pentru ca avem a sci, ca magiarii déca no sciul alt'a, apoi 'ti stau numai inainte cu „nekünk törvényünk van“, buna óra că jidovii candu au crucisatu pe Christu cu argumentulu, ca „noi legi avem si dupa legile nóstre cauta se móra.“ —

(Va urmá)

Restaurarea comitatului Cetatei de Balta (Kükülo)

Sanmartinu, 24. Aprile 1861.

(Fine din Nrułu tr.)

In 24. Aprile se celi mai antanu protocolulu, se fecera reflesiuni la protestulu romanilor, oficialii alesi depusera juramentulu, magiarii in limb'a magiara, ér' romani 2 B. B. si J. S. in limb'a romana, la celelalti le mai placu in cea magiara a jurá pre datenele si legile vechi ale tierei. — Dupa acestea se fecera reflesiuni la protocolulu romanilor, si in urma se dechiară prin D. Galu János ca noi ardelenii suntemu un'a eu Tiér'a ungurésca si scóse una suplica adresata catra Maiestate in care in numele comitatului intregu se cere incorporarea si unirea tierei cu Ungaria. —

Atunci D. profesorul cerendusi vorba a disu: ca noi romanii in privint'a limbei stamu neclatiti pre lunga punctulu 5-a alu memorialului de eri, adeca că corespondentiele si in susu si in josu se sia si in limb'a romana, ca numai atunci e adeverata egalitate de limb'a si prin urmare si de nationalitate. Fratii magiari toti cu unu alarmu de una data iau intreruptu strigandu „rosz“ si dicundu ca corespondentiele in susu nu potu si decatul numai in limb'a mag. — Mai incolo la suplica adresata Maiestatii totu acela a reflectatu: că de óra ce cele ce se cuprindu in acea suplica nu sunt obiectulu adunarei comitatense ci alu dietei tierei, protestéza că acea suplica in numele romanilor din comitatul se nu se tramita la Maiestate pentru uniunea neconditionata, ci numai in numele Dloru alu magiarilor, atunci batundu cu picioarele, strigandu poternicu si ne mai lasandu se vorbésca a cautatu se reterezze fora de a poté deplinu esprime conditionile si garantiele, sub cari implininduse s'ar demite romanulu la vorba despre uniune, ba incă i se impută ca nu e stilu parlamentariu a vorbi in numele comitatului, ci stilu parlamentariu e că fiacare se vorbésca in numele seu. —

Indata apoi apucă cuventulu protopopulu Fogarasi cunoscutu precum credu on. publicu din 1848, carele in numele natiunii romane dechiară ca romanii voiesc uniunea cu Tiér'a ungurésca si de acolo si astépta fericirea loru, ca sunt acolo barbati apti, carii se voru ingrijit de binele nostru, a aparatu legile dinainte de 1848 din acelul motiva, ca nice sierbitoriulu nu ilu ducea la militia, si acum si feiorul Dlui e dusu; si stilulu acesta alu D. protopopu a fostu parlamentariu si bunu urmaritu de „helyes“ si „jol van,“ (postim!) Eu nu sciu de l'a plenipotentiatu cineva or numai interesulu, ca natiunea scimu ca nu, pre D. protopopu, dara apoi noue romanilor nea causatuna mare neplacere prin portarea Dsale.

Acestea 'su cele template in Sanmartinu, prin urmare corespondentia ce se asta in Közlöny Nr. 66 e sinistra, ca-ci fiacare romanu a venit de acolo disgustatul, vedindu ca tote se templa prin aclama're — si totu in favorea magiarilor, din care causa puçini voru si remasu pre acolo in diu'a a 3-a dupa amédi, afara de Dunul Fogarasi, care precum lu amu vedintu de voliosu dóra si adi va si pre acolo. — Asia fratilor se ne damu si camasia si se ne imultimujuristii parlamentaristi, caci fața cu sute de magiari 3, 4, 6 romani nu voru störce drepturile cuvenite romanului, nici nu voru puté opri arbitrajele celoru cerbicosi. —

R.

Че чеरъ сърбија ка гарапиј пептъ пационалитет?

(Брмаре.)

Adpeoa datъ dela kongresu ја пационалъ сербескъ да Maiestate къ декретърile пационале спре а се аплацида ши пропъте да диста Унгарие да формъ да пропосијат речешти, кврпине аче-те грапанг ја пационале:

1) Претиндъ външ територија проприј, ад. външ дистриктъ сербескъ да регатвъл Унгарие (Bovidine).

2) О административне интерија кореспонзътъ карактерълъ ши тревъндеалоръ лоръ къ външ воиводъ алеј да фронт.

Деспре аpondapea територија сербескъ се ворбеште пъмай да цепере да адресъ аша:

„Кврпиновъл територија сербескъ ос дермреште акојо, външ дистриктъ а прекъмпъл елементълъ сърбескъ.

„Преоте ачестеа границе дикою а траце тогъ Бачка ши totъ България да дистриктълъ сърбескъ п'ар дисемпа а къята гарапије пептъ пационалитета сербъ; токма пептъ ачеста пои амъ лър-ција границе Bovidine пъмай дистриктъта, пре кътъ с'а афлатъ пеапъратъ де линъ din привида adminiotraciune intepne.“ Сънтъ квантеле адресои сърбескъ.

Ли прівінца Сірмії афаръ де чоркбріле Рима ші Ілокѣ рз ка ші челе але пѣрді але ачестії комітатѣ съ се адазгъ да ібодинъ. (Ли totѣ теріторіалѣ ачеста, зікѣ, къ се афъ ожры радѣ гр. оп. 299,078 съфете ші челеалте націоналітъї, ро-ші, магіарі, цершані, словачі, кроаці, вагтері, ісраелії 352,276. па сть маорітатеа релатівъ а сербіорѣ. Тоді къді ворбескѣ рѣште de ѣмбеле конфесіїї съпт 345,777 съфете. Греко-сър. серви ші рошъї съпт 376,121, прін ѣртмаре пътні рошъї спіді се душевъ къп Boibodinъ 77,043, даръ чеі впіді din ком. тішбреі. шч.)

Граніца шілітаръ, баталіонъ дела Тітел, рец. дела Петро-гадінѣ, цершані. Бапатѣ, сърбъ Бапатѣ — ші комітате лівере аттаре (?) ле черь, ка съ се прівіскъ de теріторії сърб., къндѣ р провінціаліса. Ли рецімпелеле ачестеа се афъ 350,000 de ѣмете, 199,000 сърбѣ греко оп., де ѣмбѣ конфесіїї 239,000. ші рошъї се асбордѣ 61,000 пътні певпіді. Ли totѣ теріто-лѣ съпт даръ 636,121 съфете греко орієнтъ ші рошъї певпіді 8,043, еаръ чеі че ворбескѣ сърбѣште къ тої 584,777. Ли ачестії къді пъ ворѣ фі рошъї? Деспре сіне зікѣ, къ еі філтрекъ тої чеілалї аттьѣ къ аваціа кътѣ ші къ індевеніца ші маі съмъ къ ізвіреа de націоналітатеа са, ші пътнітълѣ ачеста е каре l'аі анератѣ еі ші ла каре аѣ дрептѣ історікѣ. Еі роѓъ Mai. Ка, ка се маі пірте тітакъ de таре-воіводѣ алѣ Boibodinъ сербешті, ші съші погъ алеце ліберѣ пе воіводѣ de капѣ admiіistraciїї політіче дп Boibodinъ, каре се фіз пътні din یе сербескѣ ші de леце гр. орієнт. дпсъ ла алецереа дгѣ погъ конкіре ші чеі de але падіоналітъї. Boibodinъ апоі се фіе раптѣлѣ чедорѣ маі тарі демпітарі аі Ծпгаріе.

Ли ппк. 4 черь агтономіѣ дпір'ачеа тесвръ, каре ле є зпераѣ de ліпсъ пептѣ дпілтареа інтереселорѣ дістріктъї каре пъ се контрапіаъ лідерѣ цеперале.

Пептѣ гарантія націоналітъї черь репресентаре колективъ клоа депітаділорѣ а Ծпгаріе прип депітациї алеши de адіна-а Boibodatѣ, а кърорѣ пътні се ва отърі прип лециле це-раде але църеі.

Лімба се фіз дп тітѣ комітетіцеле ші къ офіціеле ші дп. наі чеа сърбескѣ офіціосъ, еаръ пептѣ чеделалте націоналітъї чедѣ атъта, кътѣ аѣ датѣ Mai. Ка дп скріобреа de тъпъ къ-в. Вай дп 20. Окт. 1860, ші авандѣ еі каплѣ съші політікѣ, ішпані съ пълі се депітаскѣ не гътѣ, къ пъ ле фаче de със.

Черь впѣ жъдесцѣ пропріѣ апелатівѣ дп Boibodina, ка а 2-а ітапъ, ші дп ѣртѣ претіндѣ, ка ла локбріле челе маі дпілте, зверѣ, кърте op. ministere) атътѣ адіністтратівѣ кътѣ ші жъ-чіаде але Ծпгаріе єе фіз пекірматѣ аплікації 2 сърбѣ орієнт. тодоксѣ къ вотѣ дечісівѣ ші къ персоналѣ съвординатѣ, карі се елакре пегбцеле сосітѣ din воіводатѣ дп лішба лорѣ.

Патріархъї ші епікопілорѣ сърбешті дп пітреа артік. 10 1792 съ лі се dea локлѣ къвепітѣ дп лециледізпе; афаръ ачестеа маі дореште конгресілорѣ, ка сърбї съші дретрвін-зе флатѣра са пе лъпгъ чеа дпірѣтѣсъ; дп Бачка ші Бѣ-гѣ афаръ de чеа магіаръ съші фолосескѣ ші а Boibodine; дрѣ сервѣ дп Boibodina, ка ші комітателе, каре аѣ таркѣ опрі; сербараа національ а шетроп. Саба ка патронѣ алѣ цъ-., ка сенілѣ de екістіцѣ політікъ-національ. Тітѣ ачестеа съ конституціе пе калеа лецилациї дп діета Ծпгаріе сѣдѣ (пен-чѣ de съпт Кроаціа) дп трірептѣлѣ кроато-славопѣ, дпір'єлѣ вкітѣ артіклатѣ, ка о анераре дп контра скімѣтблорѣ отъ-рѣ але маорітъї dіetel, каре пептѣ totѣдезна се аібѣ га-пцї реале ші пестрѣштабіло, ші каре пътні деспре о парте рѣ дпілеленереа чеідате съ пъ се погъ кълка, чеса че пътні in трактатѣ формалѣ се погъ спера. Дела ачестеа гарантії рѣлї пъ се потѣ авате къчі къ сінгара ліверате інфісідаль, фърѣ кърареа екістендеа національ, се погъ падіонеа пітні. Еосто пт гарантіеа сърбенії пептѣ впіреа къ Ծпгаріа. Даръ рошъї ворѣ твідѣті къ маі падінѣ de атъта? —

— Магіарії дпідатѣ ші протестаръ дп контра претепсізп-рѣ сербешті; ші маі єптилѣ кіарѣ конгрегацізлеа цеперале а тіт. Тотішбрѣ ціпітѣ дп 7. Маі декретѣ а трътітѣ атътѣ ла єтѣ кътѣ ші ла Maiestate протестѣ дп контра тъіероа впі тен-опрі de осесебітѣ пептѣ сърбї, зікъндѣ, къ аколо локбескѣ о тъл-не de магіарї (ad. 90,000, кътѣ zice впѣ депітатѣ ренегатѣ дп пресілѣ сербескѣ, пре къндѣ „Ост ші Вестѣ“ din dare реалї маі 30,000 дп totѣ теріторіалѣ ачела); къ къ тъіероа ачес-ї теріторії єе фаче пефрептатѣ інтрейтъї теріторіалѣ Ծпга-рї ші націоналітъї магіаре, ші къ лецилѣ din 1848 acітгрэзъ рѣлорѣ тітѣ бінѣфачерілѣ църї, ка ші магіарілорѣ, ші атъта съ ле фіе ші лорѣ деажпюѣ. Браво магіар! Bezi аша штідѣ еі дпілѣрї дрептѣрї, ка de партеа лецилѣ съ пъ се атіпгъ пітн. Чіе кътѣзъ, палате 'ші формезъ; еаръ маєшъ се те ласѣ totѣ дпіпсѣ ва фі ші трасѣ. —

— Ли 11. фіе прівінца Сірмії афаръ de чоркбріле Рима ші Ілокѣ

адіенцѣ ла дпіператѣлѣ фортѣ віне, асекрѣндво Maiest. Ка, къ къндѣ а респікатѣ дрептѣрорареа Boibodine, аѣ аватѣ дорінда а ведѣ дпітѣріе дрептѣрїле прівіледіале але сървіорѣ маі віртосѣ челе че прівіскѣ ла націоналітате ші літвѣ, де ачеса lea datѣ ші конгресілѣ пептѣ а къріе реслітатѣ de леалітате є реклос-къторі. Еаръ дп ѣртѣ къ прівіре ла впіреа шонархіе че о ак-чоптзасе преборіторїлѣ фептациїнѣ, епікоп. Кепгенадѣ, адазе ачестеа: —

„Фіндѣ дп адокзізпе а'мі атіпсѣ впітатеа статѣлѣ, аша сперезѣ, къ падіонеа сербъ, каре totѣдезна с'а арѣтатѣ кредин-чосъ ші леалъ, ші акѣтѣ дп касѣ de ліасѣ ва фі гата ла орче жертфъ.“

„Ост ші Вестѣ“ помеміндѣ опъсъчніе капчеларізлѣ Bal de пъпъ акѣтѣ дп контра ціпірї конгресілѣ, профетісѣль къ ворѣ дзічі кътѣ de маітѣ, даръ гарантїї, магіарї дп діетѣ пъ ле ворѣ da, чи тої din totѣ пърділе ле ворѣ ста дп контрѣ. —

Славачі ші рѣтеній din Ծпгаріа, карі аѣ акѣтѣ вр'о 10 жъ-паіе періодіч්, фікѣ петіонеа маіст. пептѣ гарантареа дрептѣріорѣ політіче націоналѣ ші маі відесебіре пептѣ літвѣ дп офіціе ші школї. Ренгтітѣлѣ лорѣ тартірѣ Хрѣвапѣ зіче, къ славачі ші рѣтеній din Ծпгаріе факѣ З тіліоне la пътнѣ ші еі пъ ле ворѣ маі дрѣмї, чи ворѣ вігіе ші ворѣ дпілорї, кътѣ аѣ дпілорїтѣ ші акѣтѣ жърпалістіка лорѣ съптѣ Аустрия, пе къндѣ маі дпілітѣ ераѣ къ totѣлѣ кътропії. —

Ծпгаріа. Песта, 11. Маі 11. Деонре контеле Ладіола ді Телекі се адеворі, кътѣ пепорочітѣлѣ се душевъкѣ пе сіне din десперъчніе політікъ. Тотѣ Ծпгаріа ia парте ла доліѣ. Ліор-тъптареа дп фі чеа маі помпѣсъ: фбрѣ депітациї, побілітіеа, ревніпніе, депітациї de прип комітате къ флатѣре de доліѣ, 800 de офіцірѣ фостѣ хонвей la 48. Къвътѣрѣ ціпірѣ гр. Апоні, прещедінт. Гідци, сперіптенденте Торок ші баронѣлѣ Оетваш. Нічі одатѣ п'а възѣтѣ Песта атъта помпѣ ші твідіме de попорѣ че фі акѣтѣ ші opdinea пъ се търбэрѣ. Прип четъцї din комітате дпкѣ се трасеръ клопотеле ла каплѣ лівералітілорѣ магіарї, каре ера ші пептѣ реклопштереа ші гарантареа націоналітъїлорѣ. — Вомѣ дпіпрѣтѣши тръсврѣ ші din віеца ачестії върватѣ.

— Ексецізпіе контрівзіїпіе прип тілідіе с'аѣ лъцітѣ прип totѣ діра, кіарѣ ші дп комітатѣлѣ Пестапѣ, Добрічинѣ; днде-шедѣлѣ протестѣзъ, ші прокіамѣ комітателе ажіорѣлѣ dietel, кътѣ тілідіа кътѣ 6, 13 ші маі тѣлї пші ексецізпіе пе ла каселе чедорѣ ші тарі аїтаторѣ таціотратѣлітї, ор комітатепш шч. лі сілескѣ, де дпкѣ еі се роѓъ съ се редіче пътні ексецізпіеа, къ ворѣ пшѣті реотаптеле контрівзіїпі. Серманѣлѣ попорѣ, акѣтѣ deodarѣ се пшѣтескѣ елѣ контрівзіїпіе ші чеа ренасѣ din 1860 ші чеа din епблѣ крептѣ, съ дераппѣпъ къ totѣлѣ фбрѣ віна лі, ар фі съ се сілескѣ, ка тітѣ контрівзіїа рестантъ се о пшѣтескѣ ачесіа, карі аѣ опрітѣ я се пшѣті ла тімпѣлѣ съѣ. — Ліадівѣ пе съмъ арделенілорѣ ші чіпѣ въ въ опрі съ пъ пшѣтії дареа, съ въ діе ла тъпъ дпілкісѣ, къ ворѣ пшѣтіо еі, дѣкѣ въ въ вені ексецізпіе; а denega дареа, дпілітѣлѣ а фаче револгізпіе дп контра съвераплѣ. —

Аустрия. Віена, 10. Маі 11. Адреса шагнацілорѣ. Каса шагнацілорѣ аѣ датѣ адреса ла къважтѣлѣ de тропѣ; ea е пътні о парафрасъ, о черквокріере а тесацілвѣ, ка каре deckise дпіператѣлѣ сепатѣлѣ дп 1. Маі 1 (vezl Nр. 34—35). Двпъ твідітѣ центѣрѣ інотітїзпіе date дп diploma din 20. Октов. ші пептѣ діетіціеа побілітѣ дпілте апромітѣ кредитіцѣ ла съсідіеа пріпчіпілорѣ опнїціате, каре ворѣ ферічі тітѣ попор-реле, дп кътѣ ачестеа ворѣ кътѣ сігірапца ферічірѣ сале пътні дп птреа ші търіреа імперілвѣ. Къ прівіре ла Ծпгаріа аре adpeca ачестеа:

„Деші къ птреа de рѣлѣ пшѣтѣ de дірреа дпкѣ пе ведемѣ репресентатѣ дп сепатѣ пе регатѣлѣ Ծпгаріе, Кроаціе, Славоніе ші M. Пр. Ardeas, ші пе ліпсїтѣ пъпъ дп бра ачеста апевбіе de колъкрапреа репресентанділорѣ лорѣ спре тареле скопрѣ ко-шпнѣ,“ totѣші пе твілкомеште сперапца, къ ші ачеста казсь ва афла о деслегаре Фаворітбре дп дпілеслѣлѣ окрісбреі преапалте din 26. Фебр. а. к.

Noi пъ пе птетѣ din totѣ ініма вакѣра de інотітїзпіе date de Maiest. Вострѣ, пъпъ къндѣ пъ ворѣ ла парте ла еле ші фрації поштрѣ din цѣріле ачеле.“ — Ли прівінца misiune de фаче аре адреса ачестеа: Noi консітутѣ къ Mai. В. грестатеа ресолвіреі проблеме пресенте; дпсъ ea треве съ се ресолвее, апоі фіе ор ші кътѣ de греа ресолвіреа еі. Се вакѣрѣ, къ дпіператѣлѣ с'а декізратѣ а апѣра констітутїа fundamenta къ totѣ птреа de съвераплѣ ші і апромітѣ totѣ конгресілѣ тарнаділорѣ, авре ші віеца. Ли ѣртѣ ѣраре пептѣ дпілелнга віеца а Mai. С. спре ферічіреа лівереі впітѣлѣ Аустрие. —

Ли каса депітатїлорѣ декізрорѣ десватеріе adpecei дпірре тарѣ стомоте. Чентралістї ші федералістї се ліптарѣ апропе 8

брю, чеота отај пептрака църилорѣ към д. е. виғарилорѣ съ пълни съзвѣдѣніе дрептвримъ ши мібертвримъ пріп дрептвримъ дн сепатвримъ ішперіалъ, чеа дпсъ прекътвримъ рееширѣ — къ респіцеримъ федералістлорѣ — ка патеримъ ши висеа виғтици топархіе съ філь концептратъ дн сепатвримъ ішперіалъ, еаръ пъ пътъ дн виғтици персоналъ. — „Дрепт'ачеа Азгъс. А. Z.“ окрие ка поситивѣ, къ виғарилорѣ трътите дептаци ла сепатвримъ ішперіалъ пе днпъ респіцеримъ дрептвримъ лорѣ сепарате.

Дептаци din църі деосевите еаръши сосескъ ла Biela пептрак дрептвримъ падіоналъ ши гарантареа лорѣ.

— Ост ши Вест. (Азрареа ромъпілорѣ дн жърпалие де алът літъсъ.) Сът маі тълте лътъ, де къндъ с'а дескоперітъ din маі тълте пърдъ але ромъпітъ Фербінтеа допінъ де а'ші ведеа ши джаса апъртандъсъ каоа са падіоналъ дн Фаца пъблікъ лътъ челві таре ерпопенъ къ атътъ маі въртооѣ, къ де екс. Виғарилорѣ днші авеаѣ де къдъва ап'и ангажате врео кътева жърпалие французешти ши енглезе дн Фавбримъ лорѣ, еаръ ромъпілорѣ din Принципате асеменеа. — Къ атътъ маі таре пе філь плъчереа ши тъпъгъиерае къндъ възгъртъ, къ позлъ жърпалие таре din Biela „Ост ши Вест,“ дн а къръ програшъ се кондрине апърареа інтересъ възгъртъ падіоналътъ дн дрептвримъ а днчепетъ а се окна днадинъ ши къ кесціонеа падіоналъ а ромъпілорѣ трансілані. Ноі деін пе симпітъ днадаторицъ, пріп ачестеа а адъче съсъ пътълъ жърпалие тълътъ пъстръ пъвлікъ, ръгъндъ тотъодатъ пе пъблічшти ромъпілорѣ, ка съ се фолосеѣ пе цеперо-ситета опорабіеа педакціоні ши съ'и съвѣтніотре матеріалъ дн тътъ прівінда де іане де виғъ пъвлікъ, прекът есте алъ лътъ Ост ши Вест. —

Брашовъ, 5. Маів в. Астъл въ апълътъ, къ Екс. Са D. губернаторъ конте Міко пріпі опдіне маі днадътъ, ка днадътъ се касеа тътъ алецеріе фъкътъ de дептаци пептрак диета din Песта ши пе въторів съ днадътъ ачеста асеменеа алецеріе; с'а ши а висатъ дн пъктълъ ачеста тътъ дрептвримъ арделене. Асеменеа ши к. Апоні фі днпърчінатъ а пе пріпі дептаци трансілані ла диета виғарескъ. Ачеста вени деодатъ къ деклараціонеа реппітълъ Deakъ: къ пътъ къндъ пе ворѣ фі тътъ църіе коробеа репресентате, диета пе ва ашті де лефісладіоне пічі де коропаре. Къвътариа лътъ Deakъ прегрінде тътъ агтомомія виғарескъ къ ті-пістериа къ тутъ, днпъ къмъ вомъ беде де алъ датъ, къчі акътъ аветъ а релациона:

Din Съкътъ. Азгъ! Дн Шітлеръ de Чікъ ла реставраціоне днішъ къвътариа дн літъба ромъпілорѣ Протъ Ааронъ Беер, дн бісеріка, дн каре зіче коресп. тагіаръ, къ пе с'а маі азгътъ літъба ромъпілорѣ. Амъ допі се фітъ інформація деспре ресътътъ.

Дн Еістріцъ, Mediашъ ши тътъ чеделале скаже съсътъ ромъпілорѣ се ескісеръ къ тутълъ дела дрептълъ констітюціоналъ къ тътъ апромісіоніе компітълъ.

Azл маі пріпірътъ дела Аїздъ днштіпцърі къ дептаци: Віче-шіапъ Dionioi Тобіас, віче-потарів компіт. Гр. Поппъ, жъде черк. Ioane Daравантъ, съвѣжъде Петръ Іоанете пе пріпіръ дептаци, чи тълътъ пътъ ла алецеріе легалі пріп конгрегаціоне цепераль.

Хацегъ 'ші реставрѣ тацістратълъ ши днші елпътъ літъба ромъпілорѣ de офіциаъ дн съсъ ши жъсъ, днпъ о лікта червікъсъ. Аша маіорітатае компітълъ пе ревши а'ші фолосі дрептълъ агтомоміе дн каоа літъсъ; — din контръ ораш. Хацегъ днпълекъ пе отържріе съдъ чедеріе ши ретрацеріе — еі фъръ ресътътъ.

Белградълъ днпъ 'ші реставрѣ таціотратълъ ши ромъпілорѣ пріп протоколъ пе реквюокъръ de леале астфелів де прочедері анти-легале. —

Фъгърашъ. Дн 14. се днішъ а дншъ конгрегаціоне тар-каль дн къртреа downіkai съпътъ прещедінда Dn. копоіларів губерніалъ Ioane Аїдълеанъ, спре а ректіфіка декретъріе кон-грегаціоне din 16. ши 17. Апріле, дн контра кърора протеста-серъ о тълъ de тагіарі. Конкіташі фъръ вр'о 400 din тутъ дистріктълъ. Ia. Ca D. къпітълъ deckoperi конгрегаціоне micіонеа Dn. комісарів губерніалъ Аїдълеанъ, каре дн літъба ромъпілорѣ десфъшъръ днпърчіпареа ши допінъ. Се чети виғъ декретъ губерніалъ дн літъба тагіаръ; ромъпілорѣ днпъ претінсеръ, ка съ лі се четескъ ромъпіеште, чеа че се ши фъкъ. Апчепъ а се деобате кааа літъсъ, каре съ се днкъ проколъ. Азпътъ днпъріко-шатъ ши де о парте ши де алта, каре днръ 4 днре ши маі біле, ши фіні къ енглічареа D. комісарів, къ нептълъсъ тіжлочи дн-целенере пе іа ретасъ алта днпърътъ, декътъ ка, оеѣ се днпідъ шедінда ши съ ласе дистріктълъ дн апархіе, оп съ се алътъре la

маіорітате ши днадътъ. Губернъ съ отърескъ, днпър'ачеа протестълъ шагіарілорѣ съ се іе ѿ протоколъ. Аша літъба ромъпілорѣ, каре ера скрісъ ши пе флатъре къ літере de азръ ши пе върфълъ ка-сълоръ, ресіші еаръш маі тъндръ ши маі фртъбъсъ де кътъ кътъ фі днпітъ де ачеста лъпъ, де літъба оффіціалъ дн жосъ ши съсъ. Се алеа апоі комісіонеа din 100 inші, днпъръ каріл 70 ромъпілорѣ ши 30 перомъпілорѣ. Тотъ аѣ декъръсъ къ о солідарітате демпъ де стімъ. Бойеріл кътарі търтъріеа къ фъръ днпшелажъ къ про-місіоніе дешертъ.

Аша Фъгърашълъ днгъпълъ ромъпітъ ш'а днпшлітъ облегъ-мітъ, че о аре фау къ стімъ ши претенсіоніе падіоні. Гло-рів челорѣ браві! Маі пе даргъ де алъ датъ.

Telegramulu Gazetei.

Алба-Іулія, 5. Маів в. 3./15. Маів с'а серватъ: Кон-кітариа конгресълъ падіоналъ, ресігнареа оффіціаліорѣ алеши де комітетеле компітат. din 1848, п. 16 din петіонеа din 48, пъл-тіреа днріе къ тутъ акъратеда. С'а диктатъ съ се фактъ інтер-пеларе пептрак ресігнреа Хонвэзілорѣ. (Ad. ка че вреа днадътъ тагіаріи еаръ къ скітереа Хонвэзілорѣ пе театръ констітюціоне, къ па-тіа пе се афъ дн се періклъ.) Къ прелъкрайреа тутърорѣ ачес-тора се днпърчіеа компіоіонеа пертаненте конвокъпілъ.

Аксенте.

Клужъ, 5. Маів в. Дн 3./15. протестаръ ромъпілорѣ Тър-діені дн контра алецерілорѣ тацістратълъ, пептракъ пе се кан-дидъ пічі се алеа пічі виғъ ромъпілорѣ де сепаторъ, тотъодатъ про-тестаръ дн контра лецилорѣ din 1848. Партені Радъ алеши de (szolgabíró) съвѣжъде четъцапъ тълътъ, азісіе, пептракъ пе'ї ера ертатъ а фіпкіона ка ромъпілъ, чи пътъ маі ка въргеръ (polgář). Dr. Радъ азісіе теркърі де оффіціалъ de віче-комітѣ, din каасъ, къ еаръши се конкітътъ компіоіонеа провікорішъ ши пе конгрегаціонеа компітатене ши din каасъ къ тоціонеа, пропънереа пъстръ din 20. Апріле, а ретаоѣ къ тутълъ афаръ din адресеа date кътъ діетъ ши Maiestate. Маре сенсаціоне! Пе тутъ локълъ ва үрта, къчі лътъе вреа а днпшела ши а'ші бате жокъ де ко-лпдрептъці-реа ши претенсіоніе пъстре.

Песта, 5./17. Маів. Ері днчепръ дескатеріе цеперарі асъпра пропънереа лътъ Deakъ. Шесе ораторі пе'птрекъте се спек-тораръ къ аспріте асъпра політічей губернълъ азістриакъ. Астъл се контінъ къ асеменеа таніеръ. Апріло la 100 ораторі сът препотаці се ворбескъ.

Конференца пъстръ, дн честіонеа пептрак Apdealъ, се десбінъ дн днші, чеі стржпсъ падіоналъ (?) къ Гождъ дн фртъте се афъ днпълъ дн тінорітате. (Amъ допі а къпіште оменій днпъ симп-тітеле лорѣ, ка компітатъ лорѣ се штіе, ши се і путь деспрова ши рекітма къ падбре дн тінорілъ тъніеа ресфледітбріе; къчі ро-тъпълъ фішъ ши din тартаръ оръ Елісіш елъ катъ се симпъ үна ши пътъ аша, кътъ претінде се касеа есістенеа падіоналъ.)

Лилянъ (Рааб) дн Унгарія, 13. Маів съра пе да 10 бріе се днпшлітъ о рескіларе. Глобъ де попорѣ се днпчеркъ а елівера къ патеримъ пе 4 хъсарі deceptanu ши днпкіші дн арестъ; днпсе гарпісона домолі рескіла ошоріндъсъ треі din попорѣшъ че ера парте днпартатъ ши 15 ръпіндъсъ. Віділіа шілітаръ дена каса коректорів фі днпшліпсъ ши маі тълъ coldayl ръпінъ.

Deakъ претінде: Съсъніонеа агтомоміе констітюціонеа пе-вътътътъ, інтересътъ тацістратълъ ши політікъ а цері, днпре-реа діетъ къ виғъе Apdealъ, рестаторіеа denlіn в лецилорѣ фіндаментале, а рефітъшъ парламентаръ ши а тіністерілъ та-гіаръ респіпзъторів, делътърареа тутърорѣ бртърілорѣ сіотемелъ ассолуте, ши фъръ де ачестеа е пепосівілъ орче консултаре ши днпшлікаре. Портаре пасівъ la кааѣ де ліпсъ. Націоніе ши претенсіоніе лорѣ формътъ пе вреа днпчерче totъ че потъ da фъръ а днпшлъцъ үера (чепралісареа) спрѣ а контопі пе тоці фъръ осевіре де падіоналітате дн інтересеа ши сіотемітате лорѣ. — A maі пътъ виғъе Apdealълъ сът днп-требъчъне ар' фі о ербрѣ політікъ дѣръпъпътъріе. —

Unu orlogiu (ceasură) de muzica, 32 de melodie, intre cari 15 valsuri se afla de vendiare. Mai vertosu pentru ospetarii si cal-fenile e forte comodatu, costa 1500 fr. m. a. Se poate vedea in cas'a lui Schöck, strata nouă a spitalului Nr. 421. Informéza Susana Tacinicovici in cas'a lui Cziegler, strata nouă de josu.

Кърсріле ла үрсъ дн 17. Маів к. п. стаб ашевъ:

Вал. азст. фр. кр.

Галвіні днпшлітъ	6	65
Азгъвръ	140	—
Londonъ	140	75
Днпрѣшълъ падіоналъ	80	—

Ediçionea: la tiparile ла

IOANNE GOETT.